

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

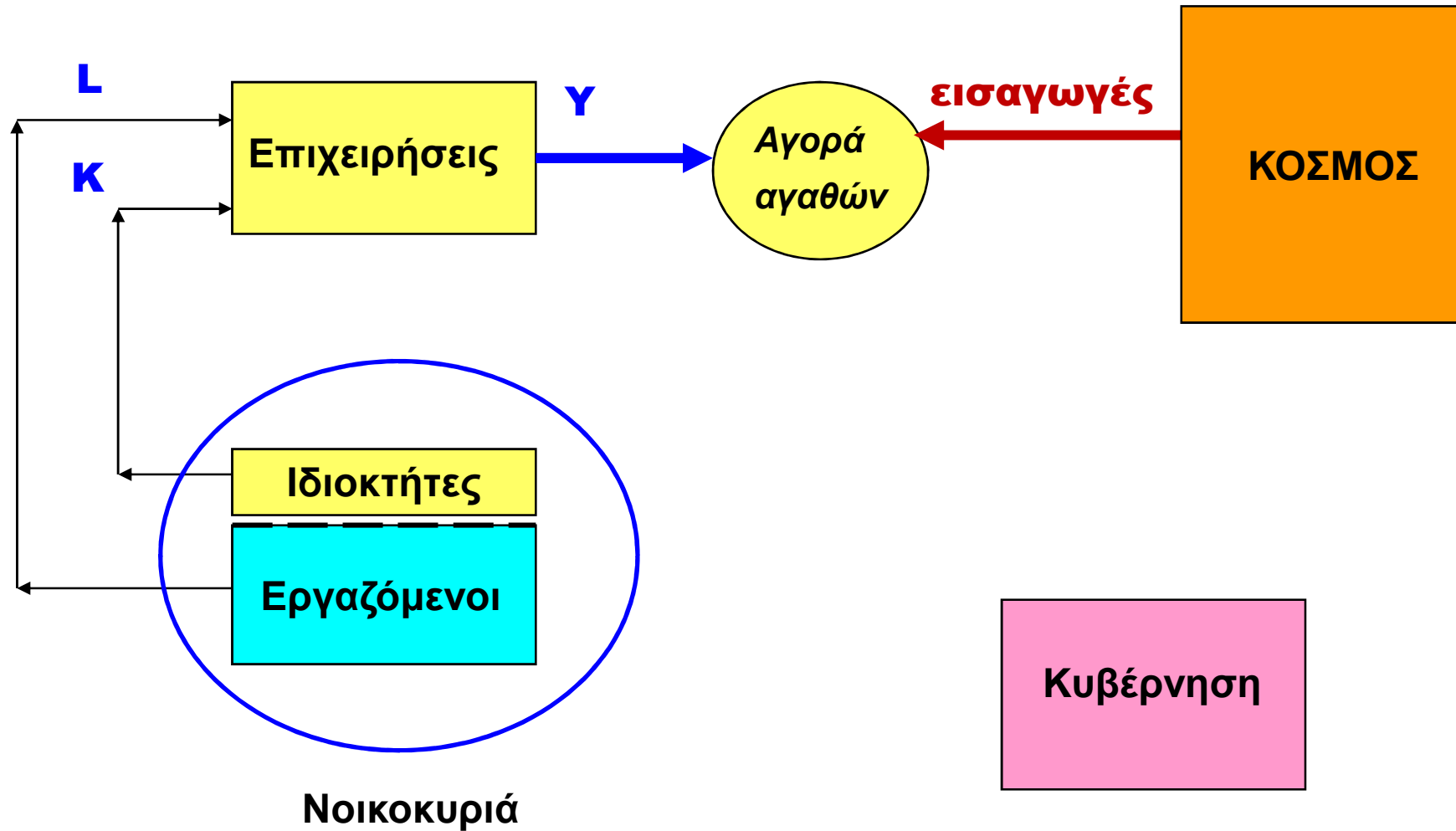
ΜΕΡΟΣ Ι

ΝΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

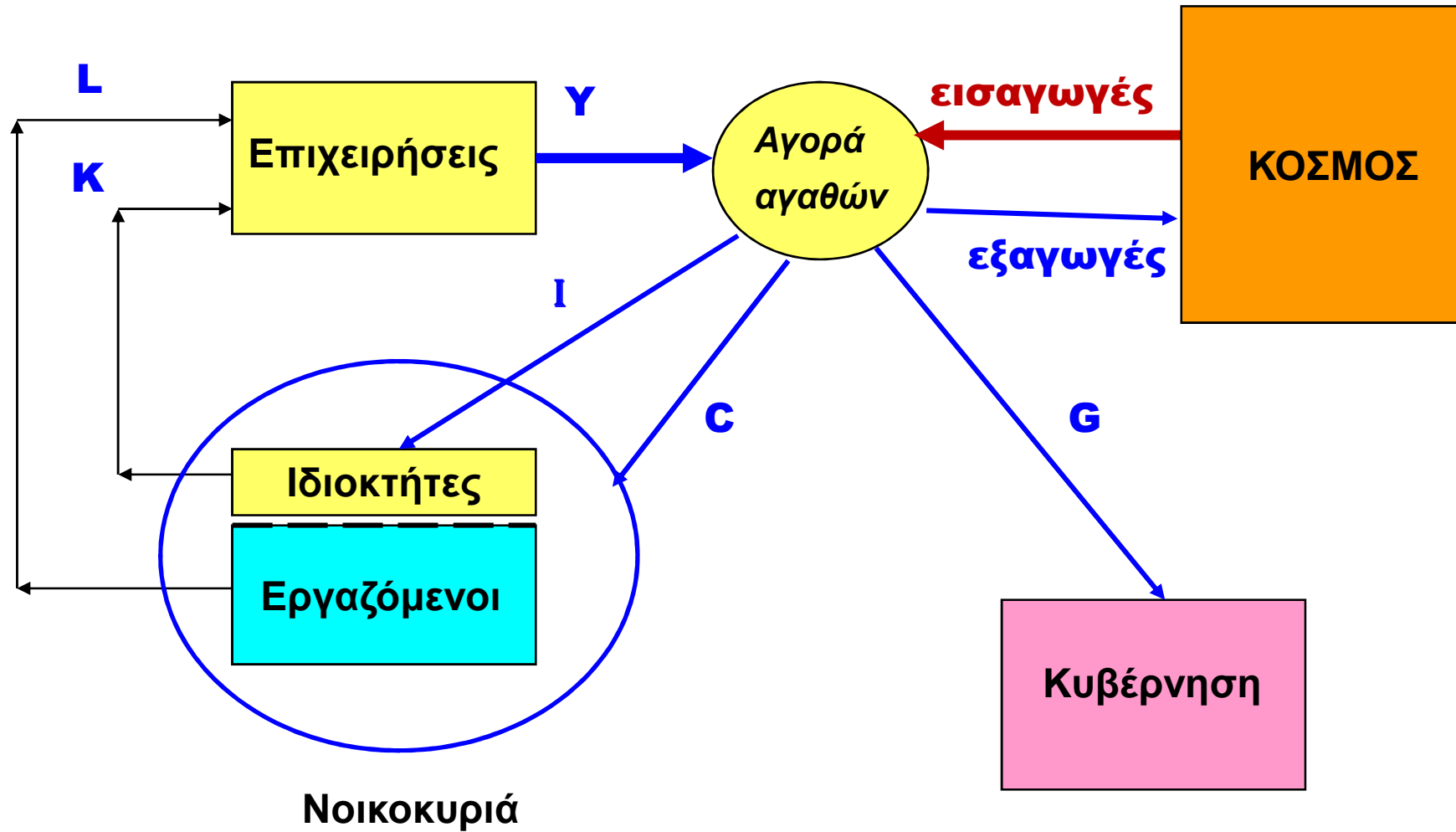
ΔΙΑΛΕΞΗ #1

ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2013-14

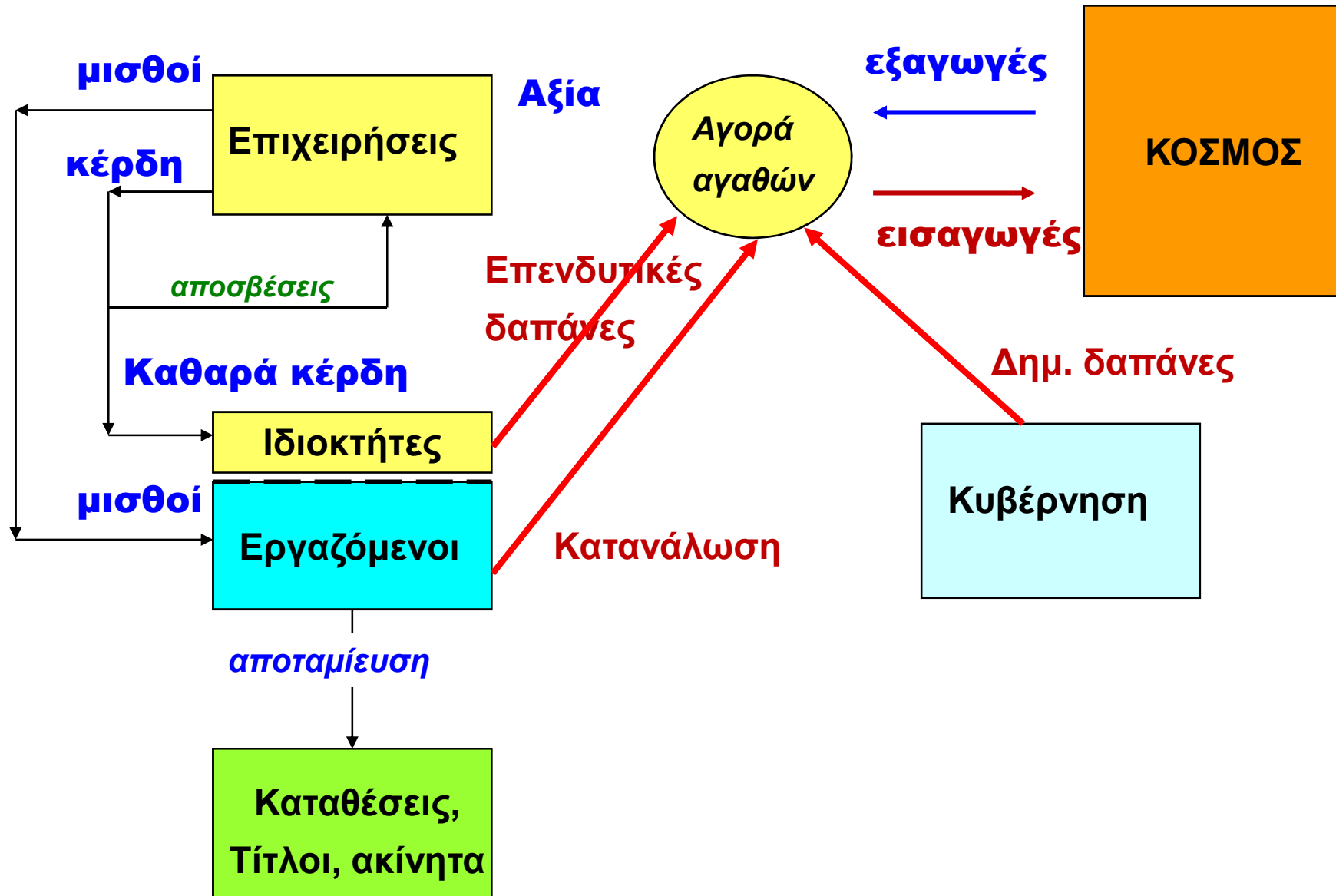
Ροή παραγωγής σε μία οικονομία

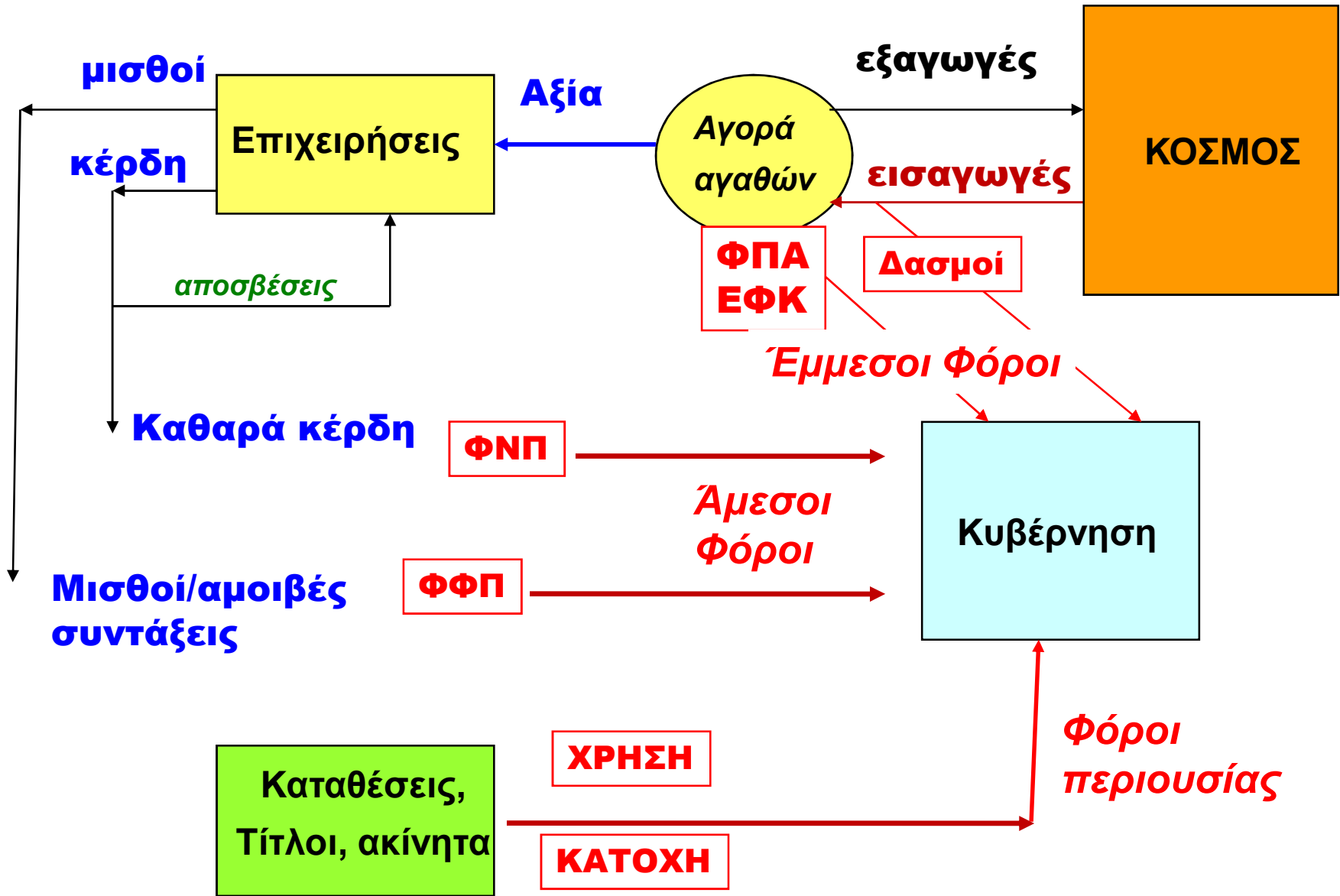
Ροή διανομής σε μία οικονομία

Ροή εισοδημάτων-δαπανών σε μία οικονομία

Ροή εισοδημάτων και φόρων σε μία οικονομία

Φορολογική πολιτική

Δημοσιονομική πολιτική:

Εργαλεία, αποτελεσματικότητα και περιορισμοί

Δημόσιες δαπάνες:

Δημόσια κατανάλωση και δημόσιες επενδύσεις.

Δημόσια έσοδα: Φόροι+Τέλη+Πρόσοδοι

Δημόσια έσοδα: Φόροι+Τέλη+Πρόσοδοι

ΦΟΡΟΙ : $T = \theta \cdot Z$

θ : φορολογικός συντελεστής

Z : φορολογική βάση (φορολογητέα ύλη)

Ανά είδος φορολογητέας ύλης:

- Εισοδήματος
- Περιουσίας
- Κατανάλωσης

Ανά είδος φορολογουμένου:

I. ΑΜΕΣΟΙ : Ονομαστικοί

II. ΕΜΜΕΣΟΙ: Καθολικοί

ΑΜΕΣΟΙ Φόροι

ΦΟΡΟΙ : $T = \theta \cdot Z$

Z : εισόδημα ή περιουσία

I. ΑΜΕΣΟΙ

1. Φυσικών Προσώπων. **ΦΕΦΠ**: Μισθωτοί, Αυτό-απασχολούμενοι

2. Νομικών Προσώπων **ΦΕΝΠ**: ΑΕ, ΟΕ, εταιρείες ειδικού σκοπού

3. Περιουσίας: Μεταβίβασης: (αγοραπωλησία, κληρονομιά, δωρεά)
Κατοχής: (ιδιοκτησία, καταθέσεις, μετοχές, κλπ)

4. Υπεραξίας: **Μεταβολή αξίας περιουσίας**

Φόροι Κατανάλωσης

II. ΕΜΜΕΣΟΙ ΦΟΡΟΙ : $T = \theta \cdot Z$

Z : ποσότητα (C) ή δαπάνη (PC)

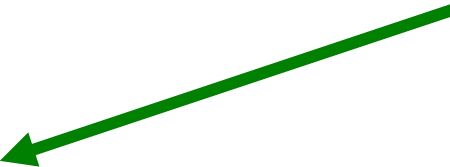
1. Ειδικοί φόροι αναλογικοί στην ποσότητα $T = \theta C$
2. Ειδικοί φόροι αναλογικοί στην τιμή $T = \theta PC$
3. ΦΠΑ: ανάλογα με την τιμή πώλησης και την προστιθέμενη αξία

Συχνότητα: Σε τακτική βάση ή εκτάκτως

ΤΕΛΗ: Διόδια, χαρτόσημα, κλπ

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ Νοέμβριος 2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 Πίνακας 3.1 Κρατικός προϋπολογισμός (σε εκατ. ευρώ)

	<u>2006</u>	
<u>A. Τακτικός Προϋπολογισμός (ΤΠ)</u>		
1. Καθαρά έσοδα ΤΠ (α+β)	46.293	
α. Τακτικά έσοδα	47.912	
β. Επιστροφές φόρων	-2.392	
2. Δαπάνες ΤΠ (α+β)	50.116	
α. Τόκοι	9.589	
β. Πρωτογενείς δαπάνες	40.527	
3. Έλλειμμα ΤΠ (1-2)		-3.823
<u>B. Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων (ΠΔΕ)</u>		
4. Έσοδα ΕΕ	3.775	
5. Δαπάνες Επενδύσεων	8.184	
6. Έλλειμμα ΠΔΕ (4-5)		-4.409
<u>7. Έλλειμμα Κεντρικής Κυβέρνησης (3+6)</u>		<u>-8.232</u>
ΑΕΠ (σε εκατ. ευρώ)		213.207
Έλλειμμα Κ.Κ. % του ΑΕΠ)		<u>-3,9%</u>

Πώς συνδέεται ο συντελεστής φορολογίας θ με την παραγωγή και κατανάλωση;

$$Y = AK^a L^{1-a}$$

$$Z = YP = wL + (r + \delta)K, \quad wL = (1-a)Z, \quad (r + \delta)K = aZ$$

$$T^D = \theta^L (wL) + \theta^K (rK) = [(1-a)\theta^L + \frac{ar}{r+\delta}\theta^K] \cdot Z = \theta^Y Z,$$

$$\theta^Y = (1-a)\theta^L + \frac{ar}{r+\delta}\theta^K$$

$$T^I = \theta^C \cdot PC = \theta^C [\gamma(Z - T^D)] = \gamma\theta^C (1 - \theta^Y)Z$$

Μέση φορολογική επιβάρυνση $T = \theta \cdot (Z)$

Εισόδημα: $Z = Y \cdot P$

$$T = T^D + T^I \Rightarrow T = \theta \cdot Z, \quad \theta = \theta^Y + \gamma \theta^C (1 - \theta^Y)$$

Τελικά:
$$\theta = \gamma \theta^C + (1 - \gamma \theta^C) \cdot \left[(1 - a) \theta^L + \frac{ar}{r + \delta} \theta^K \right]$$

Παράδειγμα:

$$\theta^C = 0.19, \quad \theta^L = 0.20, \quad \theta^K = 0.25,$$

$$a = 0.30, \quad \gamma = 0.85, \quad r = 0.05, \quad \delta = 0.10 \Rightarrow \theta = 0.30$$

Επιδράσεις αύξησης φορολογίας:

ΦΟΡΟΙ:

ΑΜΕΣΟΙ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ: Μείωση εισοδήματος, **μείωση τιμών**

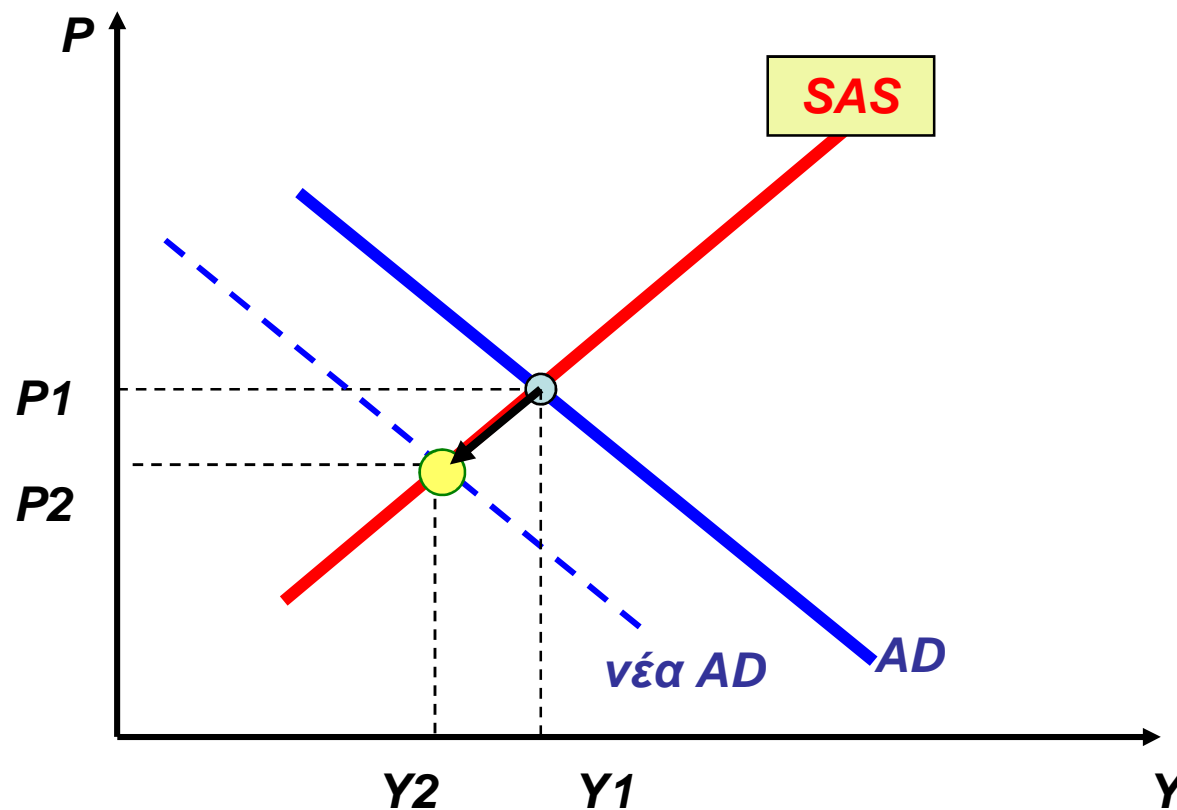
ΑΜΕΣΟΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ: Μείωση επενδύσεων, **αύξηση τιμών**

ΕΜΜΕΣΟΙ: Μείωση κατανάλωσης, **αύξηση τιμών**

ΤΕΛΗ:

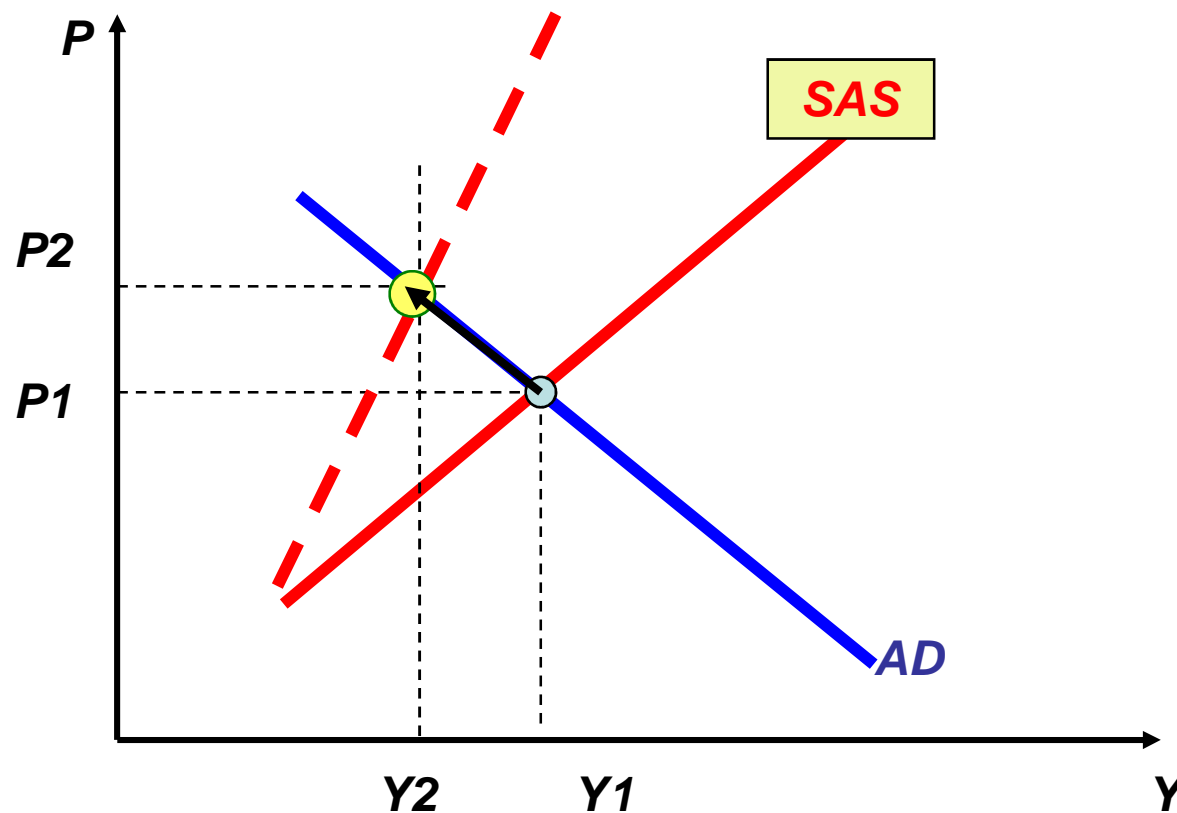
Μείωση χρήσης υπηρεσιών, **αύξηση τιμών**
(Μτβ εισπράξεων εξαρτάται από ελαστικότητα)

Το υπόδειγμα AD-AS

**Αύξηση άμεσων φόρων : Ύφεση και πτώση τιμών
(πιο κάτω η AD , λόγω μείωσης διαθέσιμου εισοδήματος)**

Το υπόδειγμα AD-AS

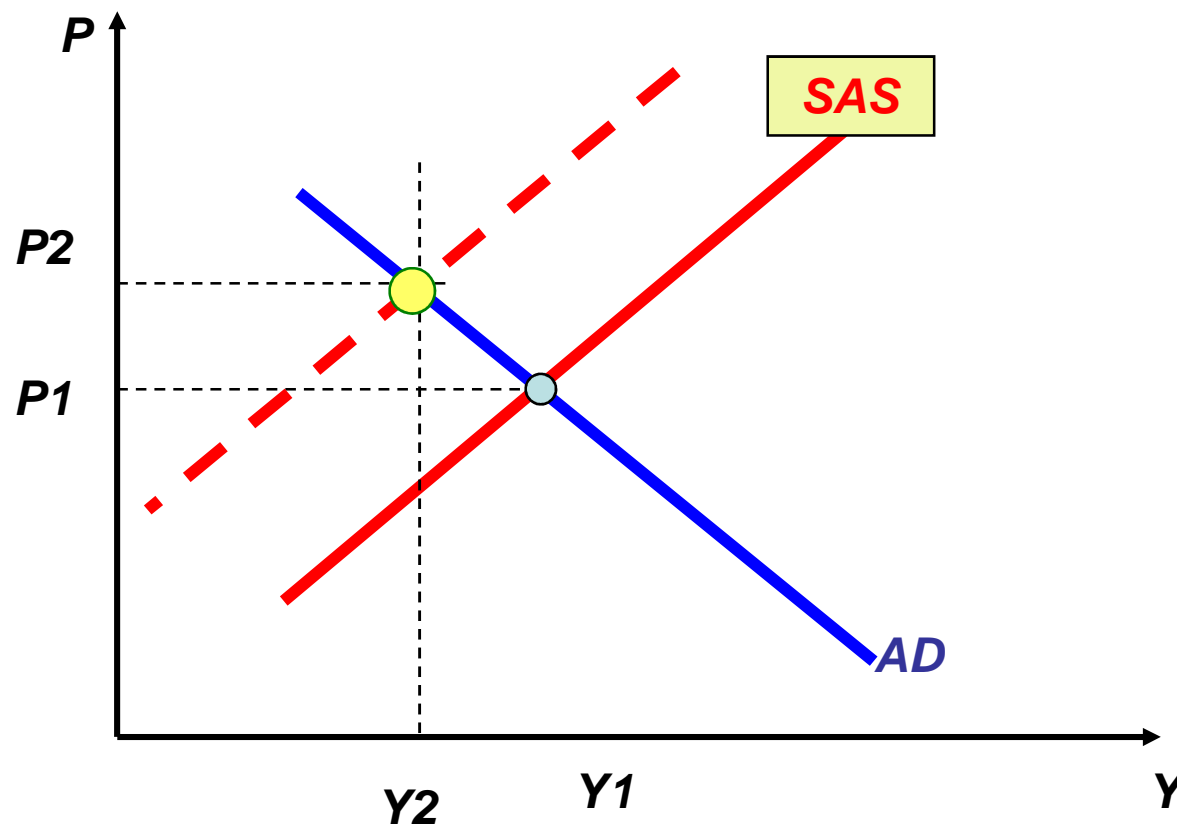

Αύξηση άμεσων φόρων κεφαλαίου:

Ύφεση και άνοδος τιμών

(πιο πάνω η AS , λόγω μείωσης επενδύσεων)

Το υπόδειγμα AD-AS

Αύξηση έμμεσων φόρων: Ύφεση και άνοδος τιμών
(πιο πάνω η AS , λόγω αύξησης τιμών)

Πώς η άμεση φορολογία προκαλεί στρεβλώσεις στους Συντελεστές Παραγωγής

Παραγωγή: $Y = AK^\alpha L^{1-\alpha}$

Τιμές: P , Ονομ. μισθός: w , Ονομ. αμοιβή κεφαλαίου: R

Κατανομή εισοδήματος $YP = wL + RK$, $wL = (1-\alpha)YP$, $RK = \alpha YP$

Κατανομή συντελεστών: $\frac{K}{L} = \frac{\alpha}{1-\alpha} \cdot \frac{w}{R}$

$$w^{NET} L = (1-\theta^L)(1-\alpha)YP, \quad R^{NET} K = (1-\theta^K)\alpha YP \quad \Rightarrow \frac{K}{L} = \frac{\alpha}{1-\alpha} \cdot \frac{w^{NET}}{R^{NET}} \cdot \frac{1-\theta^K}{1-\theta^L}$$

$Av: \theta^K \uparrow \Rightarrow K \downarrow \Rightarrow Y \downarrow$

$Av: \theta^K \downarrow \Rightarrow K \uparrow \Rightarrow Y \uparrow \Rightarrow$ φορολογικός ανταγωνισμός

Χαρακτηριστικά της φορολογίας

Έμμεσοι φόροι

- αυξάνουν τις τιμές καταναλωτή
 $P_c = (1 + \theta^c)P$
- Εισπράττονται σε μεγαλύτερο μέρος του διαθέσιμου εισοδήματος των φτωχών νοικοκυριών
- Δεν προκαλούν στρέβλωση στη κατανομή Συντελεστών Παραγωγής

Χαρακτηριστικά της φορολογίας

Άμεσοι φόροι

- αλλάζουν την κατανομή Σ.Π.
(στρέβλωση)
- Συνήθως έχουμε προοδευτική φορολογία
→ βελτιώνει την κατανομή του ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΥ εισοδήματος

Προβλήματα της φορολογίας

- Οι φόροι δεν αυξάνουν πάντα με τους συντελεστές (μείωση παραγωγής, φοροδιαφυγή)
- Πρόβλημα διαχρονικής αξιοπιστίας
- Πώς ο πληθωρισμός επιβαρύνει την φορολογία (φορολογική άνωση, **buoyancy**)

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ 2011

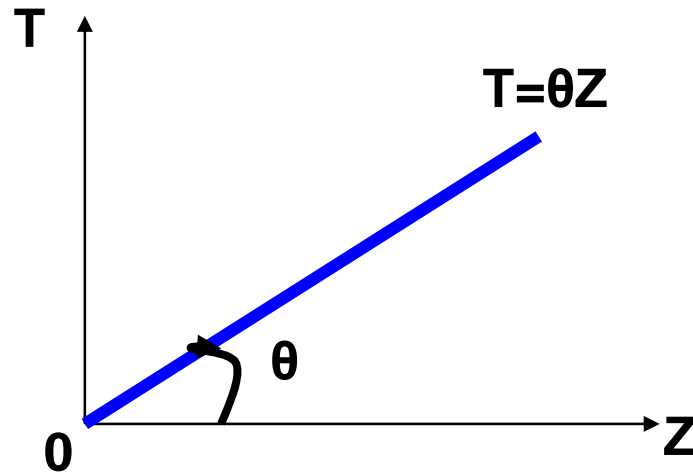
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 Πίνακας 4.3 Εσοδα τακτικού προϋπολογισμού (σε εκατ. ευρώ)

	2009	2010	2010	2011
	Πραγμ/σεις	Προβλέψεις	Εκτιμήσεις	Προβλέψεις
ΤΕΛΗ ΟΧΗΜΑΤΩΝ (Ταξινόμηση και κυκλοφορία)	1.404	1.970	1626	1507

Αύξηση τελών 2010/2009 κατά 35%

Αύξηση εισπράξεων κατά 15%

Σταθερή φορολόγηση εισοδήματος

Ενιαίος συντελεστής
(flat tax, single tax)

Εφαρμόζεται σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης

$\theta = 0.15$ (15%)

Προοδευτική φορολόγηση εισοδήματος

Κλιμάκια εισοδήματος

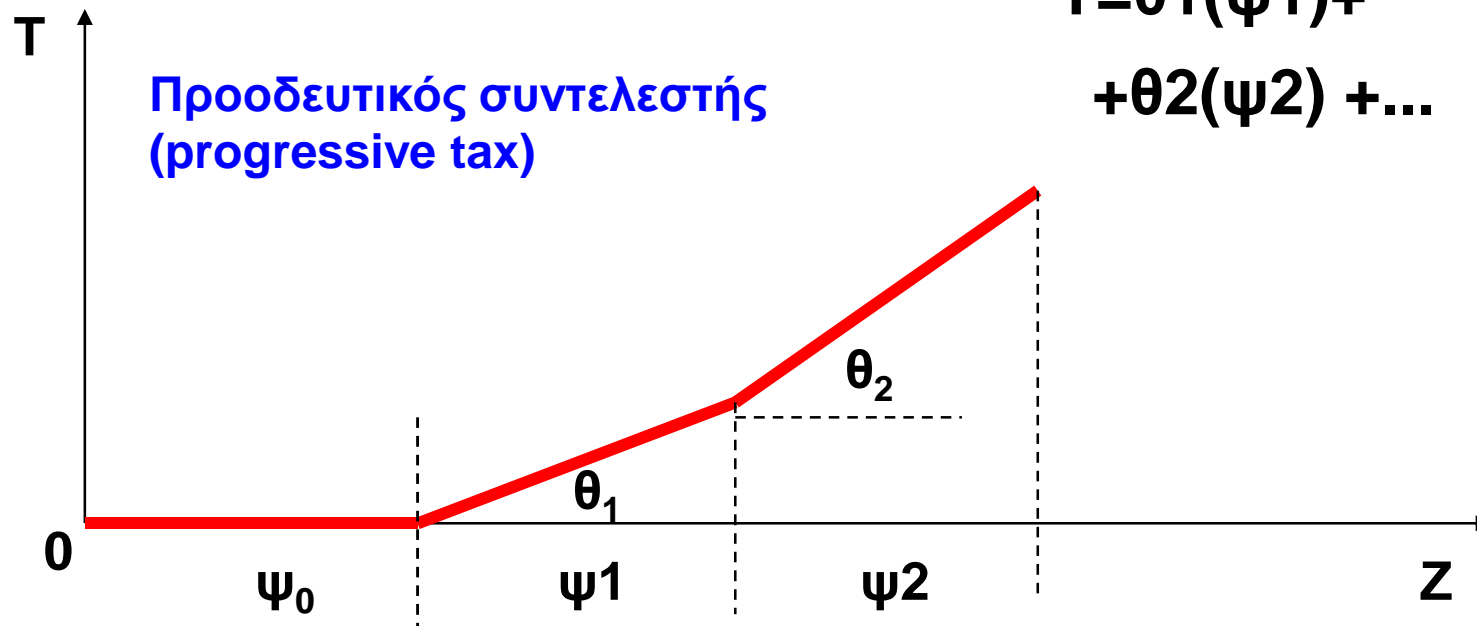
Ψ_0 αφορολόγητο όριο

Ψ_1 με θ_1

Ψ_2 με θ_2 κλπ

Αν $Z < \Psi_0 \rightarrow T=0$

$T = \theta_1(\psi_1) +$
 $+ \theta_2(\psi_2) + \dots$

Παράδειγμα Φορολογικής αφαίμαξης λόγω πληθωρισμού

Αφορολόγητο όριο: $\psi_0 = 12.000\text{€}$ με $\theta_0 = 0$

1^ο Κλιμάκιο φορολογίας: $\psi_1 = 18.000$ με $\theta_1 = 0.20$

2^ο Κλιμάκιο φορολογίας: $\psi_2 = 10.000$ με $\theta_2 = 0.30$

Εισόδημα: $Z = 29.000\text{€}$,

Φόρος: $T = \theta_1 \cdot (29.000 - 12.000) = 3.400\text{€}$

Πληθωρισμός: $\pi = 10\%$

Εισόδημα: $Z' = 1.10 * 29.000 = 31.900\text{€}$

Φόρος: $T' = \theta_1 \cdot (30.000 - 12.000) + \theta_2 \cdot (31.900 - 30.000) = 3.600 + 470 = 4.070\text{€}$

Αφαίμαξη: $T' - T = 4.070 - 3.400 = 670\text{€}$

Προσαρμογή κλιμακίων λόγω πληθωρισμού

Τιμαριθμική αναπροσαρμογή κλιμακίων:

$$\psi'_0 = (1 + \pi)\psi_0$$

$$\psi'_1 = (1 + \pi)\psi_1$$

$$\psi'_2 = (1 + \pi)\psi_2$$

...